

Louis Braille – tvůrce šestibodového písma

Výstava k 210. výročí narození tvůrce písma pro nevidomé představí poprvé dar švýcarského slepeckého muzea pro TMB – rafigraf, který používal sám Braille, a unikátní vývojový prototyp přístroje, jenž ulehčí výuku a užívání Brailleova písma – tzv. tublet.

Šest bodů ve dvou sloupcích po třech – to je definice **Brailleova písma** a zároveň i nedělitelná součást života některých lidí kolem nás. Těch, kteří trpí zrakovým postižením, či jejich příbuzných. Pomocí speciálního písma, které vzniklo téměř před sto lety, tak mohou nevidomí komunikovat a vést plnohodnotný život. **Oddělení slepecké historie TMB připravilo výstavu k 210. výročí narození tvůrce písma pro nevidomé. Výstava bude otevřena od 8. ledna.**

Louis Braille, francouzský tvůrce a učitel, přišel jako malý chlapec nešťastnou náhodou při hře o zrak. Jako dvanáctiletý se setkal s vojákem Charlesem Barbierem de la Serre, který mu ukázal tajnou vojenskou abecedu ke čtení za tmy. Tato abeceda obsahovala 12 vystouplých teček. Byla však náročná a obtížně čitelná. Mladého chlapce abeceda nadchla a začal ji přizpůsobovat pro potřeby nevidomých. V patnácti letech tak Braille vytvořil písmo, které dodnes umožňuje vzdělávání nevidomých a těžce slabozrakých na celém světě.

V prostorách výstavy budou mít návštěvníci mimo jiné možnost poprvé si prohlédnout přístroj – **rafigraf**. Jedná se o speciální psací stroj pro nevidomé (doslovný překlad: deska na psaní s mechanickým zařízením pro tisk černého písma), který zkonstruoval v roce 1839 spolužák a přítel Louise Braillea Daniel Foucault. TMB jej získalo v roce 2017 od Slepeckého muzea v Bernu. Podle informací od dárce tento rafigraf používal sám Braille. Přístroj se dostal do bernského muzea v roce 1961 z pozůstalosti sbírky pana Theodora Stauba z Curychu.

Další skutečnou novinkou, první prezentace v ČR, představí výstava vývojový prototyp pod názvem tublet – jedinečné vzdělávací terapeutické zařízení pro nácvik čtení a psaní Brailleova písma. Jedná se o inovační technologii zájmového spolku TRNKA ze Slovenska, která umožní nevidomým učit se Brailleovo písmo bez pomoci lektora.

„V podstatě se jedná o elektronický slabikář,“ vysvětluje použití tubletu předseda spolku a iniciátor vzniku tubletu Karol Trnka, „kde se po nahmatání písmena a jeho stlačení z reproduktoru ozve název příslušného písmene. Následně uživatel totéž písmo vyťuká pomocí Brailleova šestibodu a hlas mu oznámí, zda písmeno napsal správně.“

V současné době spolek TRNKA spolupracuje s Ústavem automatizace a měřicí techniky Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně na aktualizované verzi tubletu.

Zároveň si budou moci na výstavě návštěvníci díky spolku TRNKA prohlédnout a vyzkoušet další unikát – knihu zapůjčenou z řeckokatolického historického kostela ve Staré Ľubovni. Tato kniha nevidomým umožňuje prohlídku interiéru kostelíka bez průvodce.

Výstavu doprovází interaktivní koutek, v němž si zájemci budou moci vyzkoušet hry pro nevidomé a poznávat, k čemu nevidomí používají vybrané předměty.

Výstava s názvem Louis Braille – tvůrce šestibodového písma potrvá v Technickém muzeu v Brně do 25. 2. 2019.

Výstava: Louis Braille – tvůrce šestibodového písma

Místo konání: Technické muzeum v Brně

Doba trvání: od 8. 1. 2019 do 25. 2. 2019

Kontakt pro média:

kurátorka výstavy Eliška Hluší, vedoucí Oddělení slepecké historie TMB

hlusi@tmbno.cz / +420 724 214 864

za zájmový spolek TRNKA, Karol Trnka / +421 915745190

Výstava se uskutečňuje za finanční podpory statutárního města Brna.

B | R | N | O

